

Protokoll 10/2019

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdagen den 17 december 2019 kl. 16:30-16:45, Stora kollegiesalen

Ledamöter

Dennis Wedin (M) Ordförande
Jan Valeskog (S) Vice ordförande
Jan Tigerström (M)
Fredrik Wallner (M)
Hans Breismar (M)
Martin Hansson (MP)
Isak Kupersmidt (C)
Linda Agetoft (S)
Mattias Eriksson (S)
Lars Bäck (V)
Siri Källgren (V)
Peter Wallmark (SD)
Martin Olsson (L) ersätter Emilie Fors (L)

Ersättare

Kristiina Katajikko (M)
John Myhrman (M)
Anders Karlsson (M)
Anders Granström (M)
Lisa Lundgren (MP)
Esme Güler (S)
Gerardo Berrios (V)
Susanne Urban (V)
Göran Ek (SD)

Övriga närvarande

Håkan Falk Förvaltningschef
Carina Jonsson Tjänsteman
David Lundqvist Tjänsteman
Jonas Uebel Tjänsteman
Anna Wahlström Tjänsteman
Katja Rosenlind Förvaltningssekreterare
Daniel Carlsson Mård Borgarrådssekreterare
Rakel Nilsson Nämndsekreterare
Anna-Lena Danebjer Nordström Personalföreträdare
Reza Etemad Personalföreträdare

Justerare

Dennis Wedin, Jan Valeskog

Datum för justering

2019-12-19

Paragraf §§1-17

Sekreterare Rakel Nilsson

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Fastighetsnämnden utser vice ordföranden Jan Valeskog (S) att tillsammans med ordföranden Dennis Wedin (M) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 19 december 2019.

§ 2**Anmälan om protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

FSK 2019/24

Beslut

Protokoll nr 6/2019 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden från den 16 september 2019 anmäls.

Protokoll nr 7/2019 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden från den 5 november 2019 anmäls.

Protokoll nr 2/2019 från gemensamt råd för funktionshinderfrågor vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden samt idrottsnämnden och Stockholm Globe Arena AB från den 15 oktober 2019 anmäls.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/24-23 (Godkänd - R 1) Anmälan om protokoll från rådet för funktionshinderfrågor
- FSK 2019/24-27 Bilaga 1 protokoll 6 2019
- FSK 2019/24-24 Bilaga 3 protokoll 2 2019
- FSK 2019/24-26 Bilaga 2 protokoll 7 2019

§ 3

Anmälan om delegationsbeslut inom fastighetskontoret

FSK 2019/23

Beslut

1. Fastighetsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut fattade inom fastighetskontoret för tiden 2019-06-10 - 2019-11-20.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/23-59 (Godkänd - R 1) Anmälan om delegationsbeslut inom fastighetskontoret
- FSK 2019/23-60 Bilaga 1 Rapport, Delegationsbeslut beställningar
- FSK 2019/23-61 Bilaga 2 Rapport, Delegationsbeslut övriga

§ 4**Verksamhetsplan 2020 för fastighetsnämnden**

FSK 2019/190

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets förslag till verksamhetsplan 2020 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna omslutningsförändring om 10,8 mnkr inom driftbudgeten.
3. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets förslag till budgetjustering om 13,1 mnkr för klimatinvesteringar.
4. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets förslag till budgetjustering om 6,9 mnkr avseende medel för trygghetsskapande åtgärder.
5. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets förslag till budgetjustering om 1,0 mnkr avseende medel för åtgärdsprogram god vattenstatus.
6. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Deltar inte i beslutet**

Peter Wallmark (SD) anmäler att han inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP) och Isak Kupersmidt (C) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) föreslår att delvis godkänna förvaltningens förslag samt att därutöver anföra följande:

Den föreslagna verksamhetsplanen är ett resultat av den budget som kommunfullmäktige antagit. Det är en budget som är ett resultat av att den borgerliga majoriteten under denna mandatperiod prioriterat skattesänkningar framför en väl fungerande välfärd. Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna har drivit igenom en budget som har låga ambitioner för välfärden såsom skola, förskola och äldreomsorg. Samtidigt blir andra

viktiga samhällsfunktioner som ett fungerande trygghetsarbete, ökat bostadsbyggande och en aktiv arbetsmarknadspolitik nedprioriterat. Denna lägre ambitionsnivå för samhällsbyggnad sammanhållning och välfärd återspeglas nu i nämndens förslag till verksamhetsplan.

När bara lönekostnaderna inom stadens pedagogiska verksamheter de senaste åren ökat med 3-5% och det varit en uttalad ambition att höja attraktiviteten före exempelvis förskolläraryrket och barnskötaryrket väljer nu kommunfullmäktiges högermajoritet att lägga en budget för skolan och förskolan som i princip inte innebär någon uppräkningsall. Pengen höjs förvisso med 0,9 % men samtidigt höjs personalkostnaderna i form av det så kallade personalförsäkringstillägget med 1 procent. Resultatet blir en skola och förskola som ska klara pris- och löneökningar utan något som helst utrymme för det. Rektorer och förskolechefer tvingas nu administrera besparingar istället för kunskap och pedagogisk verksamhet.

Denna historiskt låga satsning på skolan och förskolan kommer att leda till sämre personaltäthet och större barngrupper/klasser. Det blir en verksamhet som i grunden mindre tar hänsyn till barns behov och gör verksamheten mindre attraktiv för de som vi vill ska jobba i verksamheten.

Vi socialdemokrater föreslog en budget som skulle ha anslagit 530 miljoner kronor mer till pedagogiska verksamheter i Stockholm stad.

I en stad där allt fler känner sig otrygga borde staden prioritera det förebyggande arbetet. Polisens uppmaning till staden är tydlig – ge skolan bra förutsättningar att jobba förebyggande. Det möts i årets budget med ovan nämnda historiskt låg uppräkningsall av skolpengen. Det är inte svårt att se att skolorna kommer tvingas välja bort det som inte är lagreglerat och att mycket av förebyggande insatser kommer att komma an på stadsdelsnämnderna. Det är i det sammanhanget värt att notera att förra årets neddragning på stadsdelsnämndernas budget för barn, kultur och fritid om 66 miljoner kronor nu förstärks med ytterligare 11 miljoner i sparkrav. Och det i ett läge när stadsdelar redan planerar för stängda fritidsgårdar, parklekar och anställningsstopp för fältassistenter.

I det socialdemokratiska budgetalternativet investerades 50 miljoner kronor mer på barn, kultur och fritid samt individ- och familjeomsorgen. Det ger förutsättningar att jobba

förebyggande. Samtidigt är det angeläget att skolan ges bra förutsättningar och därför reserverades drygt 320 miljoner kronor utöver majoritetens förslag till skol- och fritidsverksamheter under utbildningsnämnden.

En av de största enskilda satsningar som kommunfullmäktige har gjort på stadsdelsnämnderna är att öka anslagen till ekonomiskt bistånd. Samtidigt begränsas ambitionerna för stadens arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Att föra stockholmare från arbete och utbildning till passivt bidragsbehov är i sig fel men det innebär också en ökad belastning på stadsdelarnas verksamheter. När jobbtorgen har otillräckliga förutsättningar drabbas både enskilda arbetssökanden och andra kommunala verksamheter.

Vi gör därför motsatt prioritering. Fler i arbete och utbildning – färre i behov av bidrag.

Att förra mandatperiodens stora reformer när det gäller klimatområdet, i form av klimatinvesteringar och framkomlighetssatsningar, lever kvar är välkommet. Lika lite välkommet är att nya ambitioner kring strukturella reformer verkar lysa med sin frånvaro. Vi föreslår därför i vårt budgetalternativ insatser för såväl mer klimatanpassad transport- som byggsektor. Vi föreslår åtgärder för att gynna klimatinvesteringar genom en lägre kalkylränta och möjligheten att inrätta gröna obligationer. Vi anser att staden behöver påskynda arbetet för koldioxidsänkor och klimatkompensation i stadens verksamheter.

Till detta ska läggas för lågt ställda ambitioner för samhällsbyggande. Att de missade målen för bostadsbyggande nu följs upp med ytterligare sparkrav på de ansvariga kontoren kommer inte förstärka möjligheterna att genomföra nödvändigt bostadsbyggande. Lagg på det den nu dokumenterade oförmågan hos den borgerliga majoriteten att nå enighet kring bostadsprojekt.

Vi anslår i vårt budgetalternativ mer resurser, redovisar ambitionen att bygga mer och mindre segregerat genom att jobba vidare med översiktsplanens ambitioner för samband samt stärker ambitionen för allmännyttans byggande.

Verksamhetsplanen för fastighetsnämnden visar tydligt på effekterna av att prioritera skattesänkningar framför gemensamma investeringar. Kontoret konstaterar att på grund av den antagna budgeten för år 2020 så är det flertalet projekt som tvingas senareläggas. Det rör sig om arbetet för att rusta upp lokaler för stadens viktiga verksamheter, om parklekar

för stadens unga och att åtgärda myndighetskrav samt utredningar inför nödvändiga tekniska upprustningar. Läget för stadens fastigheter är allvarligt. Situationen för idrottinvesteringar är likaså mycket besvärande och fastighetskontoret konstaterar tillsammans med idrottsförvaltningen att investeringsbehoven är betydligt större än vad nuvarande budget beviljar. De uteblivna investeringarna kommer gå ut över viktig verksamhet för staden och Stockholms barn och unga.

Vi Socialdemokrater har högre ambitioner. Vi socialdemokrater vill fortsätta arbetet för att Stockholm ska vara en stad för alla. En stad som håller samman med höga ambitioner för ekologisk, ekonomisk och demokratisk hållbarhet. Det är möjligt – men inte om man väljer skattesänkningen före välfärden. Och inte om man väljer passiviteten för samhällsbyggnaden och den ekologiska hållbarheten.

3) Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att delvis godkänna förvaltningens förslag samt att därutöver anföra följande:

Den blågröna majoriteten har i sin budget för Stockholms stad valt att fortsätta med sänkt kommunalskatt med 16 öre, vilket även för 2020 ger en skattesats om 17:74 konor, för övrigt samma skattesats som SD har i sin budget för Stockholm 2020. Det motsvarar ett bortfall av skatteintäkter på 400 miljoner i kronor även år 2020.

Skattesänkningar, kommande privatiseringar av välfärdstjänster, försäljningar av stadens tillgångar samt ombildningen av allmännyttans hyreslägenheter dränerar den offentliga ekonomin när invånarnas gemensamma tillgångar i princip förskingras. Facknämnderna och stadsdelsnämnderna får av den blågröna majoriteten inte en höjning som motsvarar ökade löne- och lokalkostnader, övriga kostnadsökningar samt de nyliberala effektiviseringskraven som egentligen är besparingskrav.

Vänsterpartiet föreslog en skattesats om 18:04 kronor vilket 2019 var en skattehöjning med 14 öre vilket kan jämföras med skattesatsen i exempelvis de nyliberala idealkommunerna Värmdö, 19:18 kronor och Danderyd, 18:95 kronor samt Nacka, 18:43 kronor.

Totalt anslår Vänsterpartiet 859,8 miljoner kronor mer till facknämnder och stadsdelsnämnder än vad de blågröna partierna, Moderaterna, Miljöpartiet, Liberalerna, Centern och Kristdemokraterna avsätter i sin budget.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP) och Isak Kupersmidt (C).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Peter Wallmark (SD) lämnar ett särskilt uttalande enligt följande:

Ett förslag till verksamhetsplan och budget i linje med majoritetens budget i kommunfullmäktige har inkommit till Fastighetsnämnden.

Sverigedemokraterna har presenterat en egen budget i kommunfullmäktige där vi redovisar vår syn på hur verksamheten i Stockholms stad bör prioriteras. Vi hänvisar därför till denna för en utförligare beskrivning.

Sverigedemokraterna avstår därför från att delta i beslut om verksamhetsplan för Fastighetsnämnden 2020.

§ 5

Skriftlig fråga från (V). Svar på skrivelse

FSK 2019/564

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets svar på den skriftliga frågan.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/564-2 (Godkänd - R 1) Skriftlig fråga från (V). Svar på skrivelse
- FSK 2019/564-1 Bilaga 1 Skriftlig fråga från (V)

§ 6**Motion om kulturhus i varje stadsdelsområde. Remissvar**
FSK 2019/337**Beslut**

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Stockholm är en växande stad. Med nya stadsdelar och en ökande befolkning följer också behovet av att föreningslivet kan mötas. Det är uppenbart och väl belagt att ett vitalt civilt samhälle bidrar till tillit, sammanhållning och trygghet. I föreningslivet växer samhörighet, gemenskap och lokal utveckling.

Därför var det viktigt för den rödgrönrosa majoriteten mellan 2014 och 2018 att förstärka stödet till samlingslokaler. Parallellt med att bidragen till de lokalförvaltande organisationerna ökades jobbade staden aktivt med att tillgängliggöra mötesplatser även i kommunala fastigheter – såsom idrottsanläggningar och skolor. Resultatet blev flera nya mötesplatser. Några exempel är mötesplatser i Älvsjö, Sköndal, Hjorthagen och Skärholmen. Till detta ska läggas ett nytt kulturhus (och däri ingående mötesplatser) i Östberga samt fler öppna skollokaler.

Ingen ny verksamhet som kulturhus eller samlingslokaler startades upp under 2019 och att ingen ny verksamhet föreslås få anslag 2020. Det är inte underligt. Det första den borgerliga majoriteten gjorde efter valet 2018 var att begränsa anslagen till kulturen i allmänhet och samlingslokaler i synnerhet. Anslaget till samlingslokaler sänktes med 17% 2019 för att 2020 öka med 2%. Det resulterar i att flera verksamheter riskerar få avstå från höjda ambitioner, det riskerar leda till att inga nya verksamheter kan starta och det

innebär i förlängningen sämre förutsättningar för föreningslivet.

Med det framstår motionens krav som än mer angeläget. Vi välkomnar att fastighetsnämnden anser att ambitionen att utveckla lokala kulturhus i samtliga stadsdelar är positiv och att man gärna medverkar, utifrån sitt uppdrag att tillhandahålla lokaler för stadens verksamheter, med underlag till en strategi.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/337-2 (Godkänd - R 1) Motion om kulturhus i varje stadsdelsområde. Remissvar
- FSK 2019/337-1.1 Bilaga 1 Motion om kulturhus i varje stadsdelsområde

§ 7**Motion om masshantering. Remissvar**

FSK 2019/475

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att fastighetskontoret stödjer motionens förslag om att kommunstyrelsen tar fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi samt förslaget om att utse en samordnande funktion inom staden för masshanteringsfrågorna.

De frågorna om fordonslängd som kontoret återger i sitt remissvar finns sedan tidigare utredda med slutsatsen att det finns övervägande positiva effekter av att tillåta en längre fordonslängd.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/475-1.1 Bilaga 1 Motion om masshantering

§ 8**Motion om tillväxtstrategi för kulturskolan. Remissvar**

FSK 2019/338

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att bifalla motionen samt att därutöver anföra följande:

Motionären föreslår att staden ska ta fram en stadsövergripande tillväxtstrategi för kulturskolan.

Strategin bör enligt motionären innehålla mål för stadens insatser som syftar till att bland annat främja en mer tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, i såväl utbud som undervisning. Tillväxtstrategin bör definiera stadens insatser i hur man avser stärka kulturskolans tillgänglighet och jämlikhet.

Den bör också ange hur man inom ramen för kulturskolan ska utveckla och erbjuda ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck. Det bör även finnas beskrivet hur kvaliteten ska stärkas och kompetensförsörjningen tryggas. Fastighetsnämnden är en viktig del som förvaltare av fastigheter som brukas av stadens interna verksamheter.

En annan viktig del är att se över hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolorna och hur befintliga projekt kan integreras i den ordinarie verksamheten.

Att det inte finns en gemensam strategi för hur kulturskolan kan ges de bästa förutsättningar att nå fler kan tyckas märkligt. Inte minst givet att det tycks uppenbart att

möjligheterna att utveckla verksamheten starkt förutsätter en närmare samverkan med inte minst skolan. Och då syftande inte bara till att spara pengar utan också med målet att fler ska kunna delta i verksamheten framöver.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/338-4 Motion om tillväxtstrategi för kulturskolan. Remissvar.
- FSK 2019/338-2.1 Bilaga 1 Motion om tillväxtstrategi för kulturskolan

§ 9**Motion om skyltning på de nationella minoritetsspråken i stadens offentliga lokaler. Remissvar**

FSK 2019/535

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att motionen tillstyrks samt att därutöver anföra följande:

Det är tråkigt att läsa att fastighetskontoret inte ser värdet av skyltning på de nationella minoritetsspråken i stadens offentliga lokaler. Detta är långt ifrån den enda åtgärd som behövs för att främja och stärka de nationella minoritetsspråken men det är inte heller en obetydlig åtgärd.

Stockholm bör som landets huvudstad ta ett särskilt ansvar att värna och lyfta fram de nationella minoriteterna. I Stockholm ligger Riksdag och Regering och många av landets myndigheter som ska representera hela landet ligger här. Människor från hela landet flyttar och har alltid flyttat hit och att skylta på de nationella minoriteternas egna språk är ett sätt att visa att landets huvudstad ser och förstår vikten av att bevara och främja dessa språk. Och det visar på att de nationella minoritetsspråken har en självklar plats i staden. Vi tror också att det bidrar till dessa gruppers tilltro till stadens verksamheter.

Dessa språk har genom historien varit förbjudna och dess utsatta för statlig sanktioner förtryck. Ett förtryck som i stor del skett utifrån det nationella styret i Stockholm och därför är det symboliskt viktigt att nu lyfta fram dessa språk i staden, språk som de facto är officiella minoritetsspråk i landet. Det anser vi inte är jämförbart med det som fastighetskontoret skriver i sitt utlåtande om skyltning på språk som talas av människor som besöker Stockholm.

Vi vill framhålla att vi anser att omfattning och form bäst utformas inom ramen för respektive verksamhet. Vi har förståelse för att skyltning kan komma att ske stegvis men anser att detta är en process som behöver påbörjas gärna till en början i de mest offentliga lokalerna och på platser där många människor möts av stadens skyltning så som vid entréer och liknande. För att det ska vara möjligt behöver såklart det finnas ekonomiska medel för detta. Stockholm stad kan med fördel ta lärdom av kommuner, regioner och myndigheter som redan idag skyltar på de nationella minoritetsspråken exempelvis Umeå kommun, Region Norrbotten och Trafikverket.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/535-2 (Godkänd - R 1) Motion om skyltning på de nationella minoritetsspråken i stadens offentliga lokaler. Remissvar
- FSK 2019/535-1.1 Bilaga 1 Motion om skyltning på de nationella minoritetsspråken i stadens offentliga lokaler

§ 10**Motion om stärkande av stadens arbete mot oseriösa
värdar. Remissvar**

FSK 2019/450

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att motionen tillstyrks samt att därutöver anföra följande:

De senaste decenniernas bostadsbrist och tidigare utförsäljningar av allmännyttan har ökat antalet oseriösa hyresvärdar som prioriterar kortsiktig vinst och avkastning för sina aktieägare, snarare än att ta långsiktigt ansvar för sina fastigheter och närområdet som dessa ligger i. Detta drabbar inte bara bostads- och lokalhyresgäster i de aktuella fastigheterna som får en sämre standard och inomhusmiljö, utan även tryggheten och trivseln i hela stadsdelar.

God förvaltningskvalitet är nämligen inte bara avgörande för den enskilde hyresgästens välbefinnande och trivsel, utan kan även bidra till att minska förekomsten av brott i närområdet.

Svenska Bostäder och Fastighetsägarna på Järva har bedrivit ett systematiskt arbete för att öka tryggheten på Järva genom fysisk upprustning, rondderingar och gemensamma säkerhetslösningar. Det kan till exempel handla om att installera säkerhetsdörrar, rusta upp källarutrymmen och bygga bort möjligheten att förvara vapen och narkotika i dolda utrymmen.

Förekomsten av fastighetsägare som väljer att inte delta i denna typ av fastighetsägarsamverkan och samtidigt missköter förvaltningen av sina egna fastigheter leder till att det arbete som seriösa och engagerade värdar bedriver inte får fullt genomslag i området.

Vänsterpartiet menar att fastighetskontorets granskning av aktörer som vill förvärva fastigheter inte ensidigt får inriktas på ekonomiska faktorer. Kontoret bör utveckla sitt arbete genom till exempel referenstagnation och granskning av tidigare förvaltningskvalitet. Därför är det avgörande att staden även tar ansvar för att säkerställa att enbart seriösa aktörer som tar långsiktigt ansvar för hyresgäster, fastigheter och närområdet får möjlighet att förvärva de fastigheter som utbjuds till försäljning.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP) och Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) lämnar ett särskilt uttalande enligt följande:

Det är viktigt att inte oseriösa fastighetsägare på spekulation, eller med obefintligt intresse av att förvalta sin fastigheter på ett långsiktigt och hållbart sätt, får markanvisningar för byggnation av bostäder i Stockholm. Förra mandatperioden ändrades markanvisningspolicyn på sådant sätt att urvalet av intresserade byggherrar vid markanvisning även ska ta hänsyn till om företaget ifråga har ett långsiktigt perspektiv på fastighetsförvaltning eller inte. Det är också självklart att allvarliga missförhållanden ur miljö- och hälsosynpunkt i ett bostadsbestånd och där inte fastighetsägaren uppfyller grundläggande krav enligt lagstiftning och förordningar, registreras på miljöförvaltningen och att dessa uppgifter är tillgängliga för berörda förvaltningar.

I många kommuner är det också ett stort problem med oseriösa fastighetsägare som inte uppfyller grundläggande åtaganden. Lagstiftningen bör ses över så att sådana fastighetsägare inte ges möjlighet att kontinuerligt köpa och förvalta fastigheter utan att uppfylla de krav som exempelvis hyreslagen eller miljölagstiftningen kräver.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/450-2 (Godkänd - R 1) Motion om stärkande av stadens arbete mot oseriösa värdar. Remissvar

- FSK 2019/450-1.1 Bilaga 1 Motion om stärkande av stadens arbete mot oseriösa värdar

§ 11**Motion om fler markanvisningar till de allmännyttiga bostadsbolagen för att nå stadens egna bostadsmål.****Remissvar**

FSK 2019/477

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänstutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att motionen tillstyrks samt att därutöver anföra följande:

Även om fastighetsnämnden inte anser sig vara direkt berörd av motionen och inte beslutar om markanvisningar kan nämndens verksamhet och uppdrag i vissa delar påverkas av i vilken utsträckning de kommunala bostadsbolagen har faktisk möjlighet att bygga nya hyresrätter. Exempelvis kan köp av bostadsrätter för att säkerställa behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättningar bli en tyngre uppgift om allmännyttan inte får bygga tillräckligt.

Vänsterpartiet ser de allmännyttiga bostadsbolagen som ett av stadens viktigaste verktyg för att leva upp till det lagstadgade bostadsförsörjningsansvaret. Även om majoriteten gärna litar till marknadskrafterna så sätter man tack och lov ändå upp nyproduktionsmål för allmännyttan, om än hälften så höga som våra mål. Vi utgår därför ifrån att våra partier har en gemensam strävan att bostadsbolagen ska ges verkliga förutsättningar att nå uppsatta bostadsmål. Allmännyttan behöver alltså mark för att kunna bygga nya bostäder, och kan inte den egna marken användas eller eventuella bostadsrättsprojekt köpas in återstår att ge tillräckligt antal markanvisningar.

Eftersom det är mer regel än undantag att projekt försenas, minskas ner eller utgår på grund av överklaganden och olika hinder eller omständigheter som tillkommer under planprocessens gång behöver tillgången till byggbar mark

överstiga bolagens nyproduktionsmål för att dessa ska kunna nås. Såväl bostadsbolagen som Stockholms Stadshus AB brukar också trycka på behovet av tillräckliga markportföljer med nya byggrätter. Vänsterpartiet menar att det krävs fler markanvisningar och att antalet helst bör överstiga bostadsmålen med minst det dubbla, då den lättaste marken redan är bebyggd och mycket av återstående mark kan kräva djupare utredningar för att komma fram till om marken är möjlig att bygga bostäder på.

Det är bra att majoriteten ändå är överens med oss om att Stockholm ska ha en hållbar bostadsförsörjning med bostäder som alla har råd att efterfråga och vill fortsätta att satsa på Stockholmshusen för att sänka byggkostnaderna och få ner hyresnivåerna. Eftersom fördelarna med konceptet för Stockholmshusen och även för Snabba Hus bygger på upprepning riskerar dock produktionen att stanna av om bolagen inte kontinuerligt får markanvisningar. Att minska ner antalet markanvisningar till andra projekt inom allmännyttan ser vi dock inte som en lösning, då staden, särskilt när vi går mot lågkonjunktur, bör använda sina bostadsbolag betydligt mer.

Tyvärr kommer det låga antalet markanvisningar hittills under mandatperioden att försvåra bolagens nyproduktion i flera år framöver, samtidigt som Stockholm lider av akut brist på hyresrätter vilket till och med har bidragit till en nettoutflyttning från staden. Att detta på sikt hotar skatteunderlagstillväxten bör även oroa majoriteten.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/477-1.1 Bilaga 1 Motion om fler markanvisningar till de allmännyttiga bostadsbolagen för att nå stadens egna bostadsmål

§ 12**Motion om öronmärkning av markanvisningar till byggaktörer som bygger bostäder med överkomliga hyror. Remissvar**

FSK 2019/476

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att motionen tillstyrks samt att därutöver anföra följande:

Även om fastighetsnämnden inte anser sig vara direkt berörd av motionen och inte beslutar om markanvisningar kan nämndens verksamhet och uppdrag i vissa delar påverkas av i vilken utsträckning byggaktörer har möjlighet att bygga bostäder med överkomliga hyror. Exempelvis kan nämndens kostnader för att köpa bostadsrätter för att säkerställa behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättningar öka om de bostäder som byggs blir mycket dyra.

Stockholms stad lider av akut bostadsbrist, trots att byggtakten legat på historiskt höga nivåer under senare år. Framförallt saknas hyresrätter med hyror som även en timvikarie inom omsorgen, busschaufför eller ensamstående förskolelärare har råd att betala. Det är också av mycket stor vikt att pressa hyresnivåerna i bostäder för personer med funktionsnedsättning, en grupp som har väldigt låga inkomster. Höga kostnader för att bygga gruppboende oavsett upplåtelseform påverkar även stadens ekonomi i negativ riktning. Det är därför av yttersta vikt att stadens markpolitik syftar till att upprätthålla en hög takt av byggandet av framförallt hyresrätter och till att öka andelen bostäder med överkomliga hyror. Staden måste också pröva nya och innovativa sätt att pressa hyrorna i nyproduktionen och säkerställa att sänkta produktionskostnader också kommer hyresgästerna till del i form av lägre hyra.

Som fastighetsnämnden nämner i sitt svar väntar staden nu på vad regeringen ska besluta om det statliga investeringsstödet, men staden själv kan också via markanvisningar styra så att fler nya hyresrätter byggs med relativt lägre hyra än dagens nyproduktionshyror. Om staden kräver att projekt ska leva upp till villkoren för statligt investeringsstöd samt att hyran i dessa projekt ska sättas enligt reglerna om presumtionshyra i 55 c § i hyreslagen (12 kap. jordabalken) kan hyran förhandlas med Hyresgästföreningen utifrån nyproduktionskalkyl snarare än bruksvärde. Det skulle göra att pressade produktionskostnader och investeringsstöd kommer hyresgästerna till del i form av lägre hyra än vad som annars hade varit fallet. Om de föreslagna förändringarna i det statliga investeringsstödet skulle träda i kraft skulle ett sådant förfaringsätt även bidra till fler bostäder för unga vuxna och personer med en särskilt utsatt situation på bostadsmarknaden. Vi ser det därför som viktigt att även fastighetsnämnden tillstyrker motionen.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C), vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/476-1.1 Bilaga 1 Motion om öronmärkning av markanvisningar till byggaktörer som bygger bostäder med överkomliga hyror

§ 13**Rese- och mötespolicy för Stockholms stad. Remissvar**
FSK 2019/509**Beslut**

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) föreslår att delvis godkänna kontorets svar på remissen samt att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att staden har tagit fram en rese- och mötespolicy som ska styra mot klimatsmarta resor och möten. Vi saknar dock några viktiga aspekter som måste regleras.

I policyn står att vid val av färdstätt för längre resor reglerar policyn att tåg, båt eller buss väljas i första hand. De flesta fartyg drivs i dagsläget med fossila drivmedel.

Avgasutsläppen innehåller fyra särskilt miljöskadliga komponenter: svaveloxider som orsakar hälsoproblem och försurning av mark och vatten, kväveoxider som bidrar till övergödning, försurning och hälsoproblem, partiklar som orsakar hälsoproblem samt koldioxid som bidrar till global uppvärmning och havsförsurning. Att vid längre resor prioritera båt lika högt som tåg är därför mycket tveksamt ur klimat- och miljöperspektiv.

Policyn reglerar också att flygresor ska utnyttjas för längre utrikesresor där tåg och buss inte utgör ett alternativ. Vi anser att det onödiga resandet med flyg måste elimineras. Samtidigt kommer det alltid att finnas tillfällen där flyg är ett försvarbart alternativ, till exempel för att tåg och buss inte finns eller för att det är motiverat av tidsskäl. Därför måste resepolicyn kompletteras med att alla flygresor måste klimatkompenseras.

Vi instämmer i att övernattningslösningar bör undvikas om en konferens inte är längre än att den ryms under en dag. Det är

bra ur både miljö- och kostnadsperspektiv. Vi vill dock poängtera att det finns ett värde också i det sociala umgänget och att längre konferenser med övernattnig ger ett större utrymme för det. Dessutom ter det sig som en hög grad av detaljstyrning att ange mellan vilka klockslag konferenser får äga rum. Vi litar på att stadens chefer har förmåga att avgöra vad som är bäst utifrån sina förutsättningar.

I policyn står att möjligheterna till deltagande via teknik för distansmöten ska övervägas vid möten med deltagare från olika tjänsteställen. Vi håller med om att distansmöten kan vara bra för vissa tillfällen, men vill poängtera att det kräver att verksamheterna också har möjlighet att investera i utrustning och infrastruktur för detta.

Stadens nämnder och styrelser ska enligt policyn årligen följa upp tjänsteresorna. Vi anser att en översiktlig uppföljning bör göras även på stadsövergripande nivå. På så sätt kan verksamheter som sticker ut på ett negativt sätt identifieras och analyseras, eller som sticker ut på ett positivt sätt lyftas fram som goda exempel. Vid en stadsövergripande uppföljning blir det också möjligt att analysera stadens verksamheter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP), Isak Kupersmidt (C) och Peter Wallmark (SD).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/509-2 (Godkänd - R 1) Rese- och mötespolicy för Stockholms stad. Remissvar
- FSK 2019/509-1.1 Bilaga 1 Rese- och mötespolicy för Stockholms stad

§ 14**Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023.****Remissvar**

FSK 2019/549

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och Lars Bäck m.fl. (V) lämnar ett särskilt uttalande enligt följande:

Vi har inget i stort att erinra mot förslaget till säkerhetsprogram. Det framtagna förslaget är till stor del en kopia av det gällande trygghet- och säkerhetsprogram som togs fram under förra mandatperioden. Skillnaden framträder inom två områden. Programmet skulle stärkas om hänsyn togs till de synpunkter som framförs nedan.

Majoriteten har valt att ta bort stycket om segregationens effekter på trygghet och säkerhet. Att blunda för vilka risker som sociala skillnader innebär kan försvaga stadens förståelse och beredskap för social oro. Man kan ställa sig frågande till varför majoriteten inte vill ta upp sociala skillnader och om det finns en koppling till nedskärningarna som görs på det förebyggande arbetet som till exempel förskola, skola och feriejobb till unga. De besparingar som majoriteten tror sig göra idag kommer att kosta staden ofantliga summor i framtiden när färre barn klarar kunskapsmålen och segregationen ökar. Stycket om segregationen bör återföras i programmet.

I det nya förslaget är uppföljning och vilket ansvar nämnder och styrelser har borttaget. De flesta av stadens program, särskilt de som har antagits de senaste åren, innehåller stycken om uppföljning och ansvar. Det är något som nämnder och bolag uppskattar i och med att programmen blir tydligare med ansvarsfördelning och uppföljning. Programmet skulle tjäna på att ha med skrivningar om ansvarsfördelning och hur uppföljning ska göras.

Stycken som rör trygghet har plockats bort med motiveringen att det ska ingå i ett nytt trygghetsprogram. Tyvärr har vi inte sett något sådant program än. Det hade varit av värde att få båda de ”nya” programmen på remiss – trygghet och säkerhet hänger ihop i stor utsträckning. Nu riskerar viktiga synpunkter som hade kunnat förbättra programmen att utebli.

Handlingar i ärendet

- FSK 2019/549-2 (Godkänd - R 1) Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023. Remissvar
- FSK 2019/549-1.2 Bilaga 1 Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023

§ 15
Förvaltningschefen informerar

Tillförordnad förvaltningschef Håkan Falk visar en presentation över vad fastighetskontoret har åstadkommit under året och önskar nämnden en god jul och gott nytt år.

§ 16
Ekonomisk månadsrapport för fastighetsnämnden år 2019

FSK 2019/150

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden beslutar att lägga den ekonomiska månadsrapporten till handlingarna.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Dennis Wedin (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17

Frågor för beredning och övrig information

Skrivelse för beredning

Analyser och lärdomar från genomförda fastighetsprojekt, ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M), Martin Olsson (L), Martin Hansson (MP) och Isak Kupersmidt (C). Dnr FSK 2019/660

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar att överlämna skrivelsen till fastighetskontoret för beredning.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
JAN OLOF, VALESKOG	2019-12-19
DENNIS, WEDIN	2019-12-19